



ਡਾਂਡੀ ਮਾਰਚ

ਇਸਥਰ ਡੇਵਿਡ ਦੁਆਰਾ

1835 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਮਕ 'ਤੇ ਕਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਰੇ ਨਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਕਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਮਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ, ਖਾਸਕਰ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਮਕ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਨਮਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਮਕ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ, ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਮਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਜਾਂ ਵੇਚਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਕੈਦ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਨਮਕ 'ਤੇ ਕਰ ਅਤੇ ਨਮਕ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਣਾ ਗ਼ਲਤ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਮਕ ਸ਼ਾਇਦ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।” ਨਮਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਸੁਆਦੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਮਕ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਗਾਂਧੀ ਆਸ਼ਰਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡ ਡਾਂਡੀ ਤੱਕ ਡਾਂਡੀ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 12 ਮਾਰਚ, 1930 ਨੂੰ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਅਤੇ 78 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਗ਼ਲਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਲਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।





ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਤੋਂ ਡਾਂਡੀ ਤੱਕ 240 ਮੀਲ ਦੇ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ, ਵੱਡੇ ਨਮਕ ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਨਮਕ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ 12 ਮੀਲ ਤੁਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਾਂਡੀ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਸੱਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ” ਕਿਹਾ।

ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਨਮਕ ਦੇ ਕੁਝ ਦਾਣੇ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣ ਲਿਆ, “ਨਮਕ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾਣਿਆਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹਿਲਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।” ਡਾਂਡੀ ਮਾਰਚ ਦੇ ਨਾਲ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਬਗ਼ਾਵਤ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ।

ਡਾਂਡੀ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਸਮੇਤ 80,000 ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਪਰੰਤੂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੇਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਆਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ ਡਾਂਡੀ ਮਾਰਚ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਟੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਮੋੜ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ 1947 ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੀ।

ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੇ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਨਮਕ ਦੇ ਦਾਣੇ ਜਿੰਨੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਹੀ ਹੋਣ, ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ।

THE END

© BookBox. All Rights Reserved.
www.bookbox.com



Click below to follow us:

You Tube

facebook

